

Program för uppföljning av privata utförare i Bjuvs kommun

Beslutat av: Kommunfullmäktige
Datum: 2024-01-29, § 7
Dokumentets giltighet: 2024 - 2026
Dokumentet gäller för: Alla nämnder
Dokumentansvarig: Kansliavdelningen

1. Inledning och syfte

Kommuner får enligt kommunallagen lämna över verksamhet till privata utförare, såvida det inte i lag eller förordning anges att verksamheten ska bedrivas av en kommunal nämnd eller om verksamheten innefattar myndighetsutövning. Kommunen är fortfarande ansvarig gentemot medborgarna för dessa verksamheter, det vill säga på samma sätt som för verksamhet som bedrivs i egen regi.

Av 5 kap 3 § kommunallagen (2017:725) framgår att kommunfullmäktige för varje mandatperiod ska anta ett program med mål och riktlinjer för sådana kommunala angelägenheter som utförs av privata utförare. I programmet ska det anges hur fullmäktiges mål och riktlinjer ska följas upp och hur allmänhetens insyn ska tillgodoses. Med riktlinjer åsyftas styrdokument som är relevanta för uppdraget.

Bestämmelserna i programmet syftar till att

1. förbättra uppföljning och kontroll av upphandlade privata utförare (se nedan p. 3 och p. 4)
2. öka allmänhetens insyn i privata utförares verksamhet (se nedan, p. 6).

Detta program omfattar verksamhet som utförs av privata utförare och där kommunen är huvudman. Fristående förskolor och skolor exkluderas från programmet då sådana verksamheter inte är upphandlade, utan regleras genom tillståndsgivning. Även utförare av personlig assistans enligt socialförsäkringsbalken är undantagna från programmet.

2. Definitioner

Huvudman	Kommunen är huvudman för alla sina angelägenheter oavsett vem som är utförare. Fristående förskolor och skolor är sina egna huvudmän.
Privat utförare	Med privat utförare avses en juridisk person eller en enskild individ som har hand om vården av en kommunal angelägenhet enligt 3 kap. 12 § kommunallagen. En privat utförare är en privat aktör utan kommunalt ägande (varken ett hel- eller delägt kommunalt bolag eller en sådan stiftelse eller förening som avses i 3 kap. 11 § kommunallagen är att betrakta som privata utförare).
Utförare	<p>Privata aktörer kan bli utförare av en kommunal angelägenhet genom att</p> <ol style="list-style-type: none">1. vinna en offentlig upphandling enligt lag (2016:1145) om offentlig upphandling (LOU),2. kvalificera sig för att ingå i ett valfrihetssystem enligt lag (2008:962) om valfrihetssystem (LOV), eller3. sälja enstaka tjänster till kommunen. <p>Kommunen är huvudman för verksamhet som bedrivs enligt punkt 1 och 2 men däremot är kommunen inte huvudman för verksamhet enligt punkt 3 eller för privata utförare som driver förskola och skola.</p>

3. Mål och riktlinjer för kommunala angelägenheter som utförs av privata utförare

Kommunfullmäktige uppdrar åt varje nämnd att med utgångspunkt i detta program ansvara för att

- genom avtal säkerställa att de som driver verksamheter på uppdrag av kommunen/nämndens ansvarsområde bedriver verksamheten enligt de lagar, förordningar och föreskrifter som gäller eller kan komma att gälla för verksamheten,
- genomföra adekvat upphandling, uppföljning och insyn inom sina respektive verksamhetsområden och avtal (övergripande krav som alltid ska ställas vid upphandling framgår av Bjuvs kommuns upphandlings- och inköbspolicy, 2020),
- de övergripande mål och riktlinjer som kommunfullmäktige och nämnd fastställer för respektive verksamhet följs,
- återrapporera måluppfyllelsen till kommunfullmäktige.

4. Anvisningar för uppföljning och kontroll

När en kommunal angelägenhet överlämnas till en privat utförare ska kommunen följa upp och kontrollera verksamheten enligt 10 kap 1§ KL. Utöver måluppfyllelsen ska varje nämnd följa upp de avtal som nämnden tecknat med uppdragstagaren. Det övergripande syftet med uppföljning är att kontrollera att verksamheten utförs i enlighet med förfrågningsunderlag, anbud och avtal samt att uppföljningen utgör ett underlag i kommunens förbättringsarbete för att utveckla och förbättra verksamhet och tjänster till medborgarna.

Varje nämnd i Bjuvs kommun ansvarar för uppföljning och kontroll inom sitt ansvarsområde. Nämnden svarar också för att uppföljning och kontroll regleras genom anvisningar för det i de avtal som träffas med varje uppdragstagare. I avtalen ska det säkras att uppdragstagaren biträder kommunen vid uppföljning och utvärdering av verksamheten, lämnar och rapporterar in nödvändiga uppgifter till kommunen eller, i förekommande fall, andra myndigheter. I avtalet med privata utförare ska det finnas reglerat hur kommunens uppföljningar återrapporeras till utföraren och redovisas för allmänheten.

Nämnderna ska årligen lämna en sammanfattning av nämndernas uppföljning till kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen ska med utgångspunkt från nämndernas uppföljningsrapporter sammanställa en övergripande årsrapport med en utvärdering över genomförda uppföljningar och kontroller.

5. System för att hantera klagomål

Utförare av kommunala angelägenheter ska ha ett system för att hantera klagomål. På begäran ska uppgifter från den privata utförarens klagomålshantering delges kommunen.

6. Allmänhetens insyn

Varje nämnd ska i avtal med en privat utförare tillförsäkra sig information som gör det möjligt att ge allmänheten insyn i den aktuella verksamheten. Informationen som begärs in från en privat utförare ska ha koppling till den verksamhet som upphandlats. Den privata utföraren ska kunna lämna information när Bjuvs kommun begär det.